

TÜRKİYE İNŞAAT SEKTÖRÜ ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

BASIN BİLDİRİSİ

İnşaat Müteahhitleri Kongfederasyonu (İMKNON) öncülüğünde 18 Şubatta düzenlenen Türkiye İnşaat Sektörü Çalıştayı ; Çevre şehircilik ve iklim değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum, Bakan yardımcısı Sayın Ömer Bulut Sayın Hasan SÜVER , TOKİ Başkanı Sayın M.Levent Sungur , Kentsel Dönüşüm Başkanlığı Başkanı Sayın Hakkı ALP , Mesleki Hizmetler Genel müdürü Sayın Banu ASLAN , Yapı işleri Genel Müdürü Sayın Murat ORAL Bakanlık bürokratları , TOBB Başkan yardımcı ve İstanbul Ticaret Odası Başkanı Sayın Şekib AYDAGIÇ ,TOBB inşaat sektör kurul Başkanı Sayın Hakan ÜLKEN . Ankara Ticaret Odası Başkanı Sayın Gürsel Baran , Müsiad İnşaat Sektör Kurulu başkanı Sayın Cemil YÜKSEKDAĞ Sektör paydaş temsilcileri ile Anadolu'nun dört bir bölgesinden gelen Dernek başkanı ve Teknik çalıştay delegasyonun katılımı ile üç oturum şeklinde gerçekleştirildi.

•Çalıştayın protokol açılış konuşmaları

İMKNON Genel başkanı Sayın Tahir TELLİOĞLU;

Kongfederasyon hakkında bilgilendirme yaparak 2013 yılında kurulan kongfederasyonun ülkenin 52 ilinde yapılandıklarını yaklaşık 80 bin üyeyi temsil ettiklerini üye profillerinin yaklaşık %70 nin özel sektör %25 nin kamu yüklenicileri %5 nin yurt içi ve yurt dışında iş yapan müteahhitlerden oluştuğunu kongfederasyonun Türk inşaat sektörünün çatı kuruluşu olduğunu Aynı zamanda kamu yararı statüsünü kazanmış bir kurum olduğunu kuruluş amaçlarının Sektörün tamamın sorunlarını çözmek sektör gelişimine rehberlik yapmak ,Büyük ve Güçlü Türkiye,yi daha güvenli yapılara kavuşturmak için Mesleğin gelişimi ve Disiplini sağlamak adına **Müteahhitler meslek tanımının yapılarak, Müteahhitler odasının kurulmasını sağlamak için azim ve kararlılıkla çalışmaktır.**

Sektörün büyüklüğü, 250 alt sektör ve 50 ye yakın iş kolu ile ilişkili olması sektörün dinamik ve değişken koşullardan hızlı etkilenmesi buna bağlı olarak yapısal sorunlarının artmasına zemin oluşturmaktadır. Kongfederasyon olarak sürdürülebilir gerçekliğin ,Sektör namına geliştirdiğimiz politikaların meslektaşlarımız , vatandaşımız ve kamu menfaati çerçevesinde birbirinin hukukunu tamamlayan anlayış ile oluşturmaya çalışmaktayız.

Kahramanmaraş merkezli 11 ilimizi derinden etkileyen 6 şubat depreminden büyük dersler almalıyız.Devletimiz bütün imkanları ile çevre şehircilik ve iklim değişikliği bakanlığı koordinasyonunda yıkımın yoğun olduğu bölgelerde yaşamı yeniden ihya ve inşa etmek üzere var gücüyle çalışmaktadır.

Kongfederasyon olarak birinci hedefimiz Deprem risk kuşağı altında olan ülkemizde Deprem riskini azaltmak ve hayatımızdan tamamen çıkarmak için ülkemizde bulunan beş milyon civarı çürük yapıyı "Kentsel Dönüşüm kapsamında ' depreme karşı dirençli yapılar yaparak dönüştürmektir.

Bu konuda hızlı ve başarılı olmak için beş ana hedef öncelenmelidir.

1. Şehirlerin fay hatları ve zayıf zeminli bölgelerden uzak durulmalı ,sağlam zeminli bölgeler belediyeler marifeti ile hızlıca imara açılarak alt yapı getirilerek yapılaşma bu bölgelerde teşvik edilmelidir.
2. Deprem riski altında olan Şehirlerimizde 2000 yılı öncesi yapılan yapı denetimsiz yapılar kontrolden geçirilerek beton karot değeri düşük çıkanlar derhal boşaltılarak riski alan ilan edilmelidir.
3. Temel İnşaat malzeme ve arsa fiyatlarının spekülasyon artışlarına asla müsaade edilmemeli hak sahiplerinin ve yapım sektörünün kentsel dönüşüm talep ve arzusu zorlaştırılmamalıdır.
4. Yapım ayağını oluşturan müteahhit , malzeme ve nitelikli işgücü geliştirilerek daha dirençli yapıların yapılması sağlanmalıdır .

5. Hak sahiplerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilen yarısı bizden Kentsel Dönüşüm katkısını daha fazla finansman enstrümanı ile çeşitlendirerek desteklenmelidir.

• Özellikle deprem bölgesinde belediyelerin imar sorunlarını bir an önce çözmeli ve bölgelerindeki dinamik özel sektör inşaat yatırım gücü hızlı bir şekilde yapılaşma sürecine dahil edilmelidir.

• **Deprem riski altında olan ülkemiz ekonomisinin başkenti İstanbul'un bir an önce tüm paydaşların katılımı ile Kentsel dönüşüm seferberliği ilan edilerek şehrin deprem mastır planı açıklanmalıdır.**

• Günümüz şartlarında aşırı maliyet artışlarından dolayı vatandaşımız konuta erişmekte zorlanmaktadır Biz sektör temsilcileri ve paydaşlarımız ile ortak aklın ve bilimin ışığında hep birlikte çalışarak ülkemizde konuta sahiplik oranını %58 den dünya ülkelerinin ortalamasının üzerine çıkartmalıyız buna engel olan bunu zorlaştıran bütün statükolar ile birlikte mücadele etmeliyiz.

• Konut maliyetlerindeki en büyük oran arsa payıdır bu oran ülke ortalamamızda %50 yaklaşmıştır, 6 milyona satılan konutun 3 milyonu 10 milyona satılan bir konutun 5 milyona tekabül eden kısmı maalesef arsa maliyetinden oluşmaktadır yani boş bir arsaya daha kazmayı vurmadan 3 veya 5 milyon tl arası arsa maliyeti ile başlamak demektir halbuki OECD ülkelerinde farklı mülkiyet hukuku uygulanması ile birlikte arsa maliyet oranı ortalama % 35- 40 civarındadır.

• Son yıllarda ailelerde değişen sosyolojik yapı boşanma sayısının artması geç evlenen gençlerin ayrı eve çıkması ve ekonomik imkansızlar ile birlikte küçük evlere talebi artırmış, Bir çok belediyenin imar plan notlarında daire büyüklüğü 125, 150 , 175 metrekare den aşağı konut yapılamaz ibareleri en az 80 metrekare alt sınıra kadar yani 2+1 konutu sağlayacak sınırına çekilerek sosyal buhrana evrilmek üzere olan konut erişim sorununa destek olunmalı küçük aile ve tek başına yaşamak durumunda olan insanımızın kullanmadığı boş alanlara gereksiz ısıtma ve soğutma enerji israfı da önlenmelidir.

• Son yıllarda bozulan ekolojik sistemin korunması ve doğal kaynaklardan maksimum seviyede faydalanmak için Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının verdiği destekleri kıymetli bulmakla birlikte daha fazla kamuoyu farkındalığı oluşturularak **yeşil sertifikalı yapılar teşvik edilmelidir.**

• Başta çimento sektörünün haksız zamlarından inşaat sektörü olarak yorulduklarını konfederasyon olarak alternatif tedbirler arayışında olduklarını deprem bölgesinde bir kısım köy evlerinin betonarme yapıdan çelik yapıya geçişini çok kıymetli bulduklarını **Yine Çelik yapıların çok katlı yapılarda da teşvik edilerek desteklemesi gerektiğini** sayın bakanımızdan talep ediyoruz.

• Yapı denetim konusunda taleplerimizin bir kısmı için yapılan düzenlemeler için de kıymetli bakanımıza çok teşekkür ediyoruz. Aynı şekilde yapı müteahhitleri sınıflandırmasından kaynaklı sorunlarımızın da çözülmesi konusunda da desteklerini huzurlarınızda talep ediyoruz.

• Nitelikli işgücü eksikliğimizi bir taraftan işgücü ihtiyacımıza göre planlamamız gerekirken diğer taraftan AB gibi nitelikli işgücü transfer programı geliştirmeliyiz,

• Belediyeler arası Çarpık uygulamalar Büyükşehir ve küçük şehirler olarak katagorize edilmeli İmar , ruhsat ve ilişkili süreçleri net olarak tanımlanmalı ,keyfiyet oluşturan boşluklar ortadan kaldırılmalıdır.

• Deprem risk kuşağı altında olan ülkemizde İmar davaları çok uzun sürmemeli hukuk içerisinde kısa zamanda sonuçlanmalıdır

• Kamu müteahhitlerimizin geçmiş dönemlerden kaynaklı ifa güçlüğü çekenlerin mağduriyetleri giderilmeli K.İ.K yasası günümüz şartlarına göre revize edilmelidir. Diğer taraftan kamuya iş yapan meslektaşlar hesap cetvelini dikkatli hazırlayarak tekliflerini buna göre vermeli , İş alma hırsı ile aşırı fiyat kırarak sonradan mağdur olacakları teklifleri atmamalıdır.

• Yurt dışı Müteahhitlik hizmetlerinden Başta Ukrayna ve Suriye olmak üzere iyi bir şekilde hazırlanmalı ve Dünya müteahhitlik hizmet sektöründen daha fazla pay almalıyız sektör olarak hazırız Devletimizin öncülüğünü ve desteklerini bekliyoruz.

•Sektör temsilcileri olarak öteden beri bütün bu sorunların ana sebebinin Müteahhitlik meslek kanununun olmayışından kaynaklı olduğunu düşünürüz.

Meslek büyüklerimiz bu işin çözüm adımını ta 1970 yılında yani 55 yıl önce TBMM huzuruna getirilen müteahhitlik kanununun gerekçesinde açıkça belirtmişlerdir.

Bu dilekçede müteahhitlerin sadece Ticaret odalarında temsil edildiğini oradaki yüzlerce meslek sorunları arasında Müteahhitlik sorunlarına yeterince zaman ayıracak teknik ihtisas kadrolarının olmadığından sorunların ikinci plana kalarak çözülemediğini ve artarak devam ettiğini belirtmişlerdir. Halbuki Müteahhitlerin sicilini tutan ,rehberlik eğitimi veren sektörü disiplinize eden kamu ile tek elden irtibatlarını kuran yasaya dayalı müteahhitler odası sektörümüzün en birinci kurumsal ihtiyacıdır.

•Meslek kanununun ve müteahhitler odası kurulması için mücadele ederken diğer taraftan müteahhitlik sertifika programının çalışmalarına başlayacağımızı kamuoyuna beyan ediyoruz dedi.

•Ankara Ticaret odası başkanı sayın Gürsel Baran konuşmasında İnşaat sektörünün ekonominin dinamosu olduğunu bunun yanında bir çok problemi olduğunu İMKON ile koordineli bir şekilde bu problemlerin çözümüne katkı sağlayacaklarını ifade etti.

•İstanbul Ticaret Odası ve TOBB Başkan yardımcısı sayın Şekip AYDAGIÇ de İnşaat sektörünün ülkemiz ekonomisindeki yerine vurgu yaparak İMKON başkanı Sayın Tellioglu,nunda arsa maliyeti ifadelerine katılarak arsa maliyetinin konut maliyetlerine çok olumsuz yansıdığını yine sosyolojik aile yapılanması değişkenliğe dikkat çekerek ailelerin küçüldüğü ve boşanmalardaki artışlardan dolayı daha küçük evlerin daha çok üretilmesi gerektiğini vurguladı.

•Çevre şehircilik ve iklim değişikliği bakanı Sayın Murat kurum açılış konuşmasında Türkiye,nin deprem risk kuşağı altında olan bir ülke olduğunu bunun en acı gerçeğini 6 şubatta Kahramanmaraş merkezli 11 ilimizde yaşadık Deprem riskini azaltmaya yönelik siyaset üstü bir yaklaşım ile en güçlü bir şekilde iş birliği yapılması gerektiğini söyledi.

Deprem bölgesi 11 ilde planlanan 450 bin civarı Konutun 201 binin hak sahiplerine teslim edildiğini bu yıl sonuna kadar bu rakamın 300 bini geçeceğini söyledi.

Müteahhitlerin özellikle temel inşaat malzeme ve arsa fiyatlarındaki olumsuz etkilerini azaltmak için Ticaret bakanlığı ile koordine halinde olduklarını yine arsa üretimi için Bakanlığımıza bağlı Emlak konut Toki ve kentsel dönüşüm başkanlığı olarak devamlı piyasaya arsa arzı sağlandıklarını söyledi.

Diğer taraftan alt gelir grubuna sosyal konut alımında verilen desteklerin dışında orta gelir grubuna yönelik de bir kısım desteklerin emlak konut projeleri üzerinden verileceğini söyledi. Deprem riskini bertaraf etmenin birinci yolunun Kentsel dönüşüm olduğunu bu konuda verdikleri destekleri daha da artırmaya yönelik çalışmalarını söyledi.

İMKON kuruluşundan bugüne sektörünün gelişimi ve problemlerinin çözümü için çok çalıştığını bu çalıştayın da bunlardan bir tanesi olduğunu burada hemen hemen inşaat sektörünün tamamının temsilcileri ile birlikte TOBB ve Müsiad temsilcilerinde olduğu Türkiye inşaat sektör çalıştayının çıktılarının bakanlık olarak muhakkak dikkate alınacağını Bu çalıştayı düzenleyen İMKON,a ve Siz kıymetli katılımcılara teşekkür eder çalıştayın ülkemize inşaat sektörüne hayırlı olmasını diliyorum.

2. OTURUM; TEKNİK ÇALIŞTAY

Çevre şehircilik ve iklim değişikliği bakanlığına bağlı , kentsel dönüşüm başkanlığı , Yapı işleri Genel müdürlüğü ve Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüklerini temsilen Daire başkanı ve Genel müdür yardımcısı seviyesinde kurum temsilcileri İMKON Genel sekreteri Moderatörlüğün de Ankara'dan ve Anadolu,nun 41 il,inden gelen Müteahhit Birliklerini temsil eden teknik temsilcileri sorunlarını bizzat muhataplarına belli bir program akışı halinde soru cevap şeklinde karşılıklı ifade ettiler.

Yapı müteahhitleri sınıflandırılmasından kaynaklı problemler ile ilgili sorular ve talepler.

1. İş deneyim belgelerinin K.İ.K da 15 yıl geçerli olmasına rağmen YAMBİS sisteminde 5 yılda bir yeniden çıkartılmasının doğru olmadığı.
2. Bitirilen bir işin büyüklük ölçeği bir sonraki işte sözde %100 yani iki katı kadar artabilir hükmü varken ör : 2020 yılında bitirdiğiniz 15 bin metrekareli işin belgesi E grubu iken 5 yıl sonraki yeni işinizde sözde iki kat yani 30 bin metrekare E üstü gruba çıkması gerekirken enflasyon ve farklı katsayı çarpan hesaplarla bırakın E grubu üstüne çıkmayı bir anda E grubundan da çok aşağılara düşebiliyorsunuz.
3. **Ciro şartı;** Müteahhitlik sektöründe bir proje özellikle Kentsel Dönüşüm projesi ise sadece sözleşmesi 2 /3 yıl , proje ruhsat en az 1 yıl , inşaatı da 2 yıl hesapladığımız da En az 5-7 yıl sürebilmektedir Dolayısı ile ciro şartı müteahhitlerin büyüklü küçüklü en az % 70 olumsuz etkilemektedir.
4. İş deneyim belgesine tabi olan firmalar zaten bir denetim ve takip altında olduklarından dolayı hiç bir şartta teminat mektubu istenmemelidir.
5. Tüzel yapılar altında elde edilen iş deneyim belgeleri tüzel yapıdan ayrılan ortaklara şirketlerdeki payı oranında paylaşılmalıdır.

Konfederasyon olarak öteden beri talebimiz olan yapı müteahhitleri sınıflandırılmasının iki temel ayağı olan mesleki ve mali yeterlilik kıstaslarının dışında bazı maddeler Sektör de geçmişi olan düzgün meslektaşların önemli bir kısmını sistemin dışına çıkartmıştır.

Ör; kanun çıkmadan önce sektörde faaliyet gösteren 350 bin meslektaşın 2025 yılında bu rakam Belli şartlar aranan nitelikli gruplarda toplam 42 bin civarına hiç bir şart aranmayan geçmişi olmayanlar ile birlikte toplamda 182 bine gerilemiştir .Bu durum Deprem Risk kuşağında olan ülkemizde 'kentsel dönüşümün' yavaşlamasına önemli derecede sebep olmaktadır.

Kentsel dönüşüm ile ilgili sorunlar ve talepler

- 1-Deprem risk kuşağı altında olan ülkemizde en büyük sorun son 20 yıldır bir çok yıkıcı deprem yaşamamıza rağmen başta vatandaşımız , yapım ayağının paydaşları ve bir çok kamu otoritesinde hala bu büyük tehdiye karşı gerekli bilincinin oluşmamasından kaynaklı sorunlar.
- 2-Deprem riski yoğun olan ülkemizin fay geçiş bölgelerine geçmişte imar verilmesi ile oluşan risk altındaki yapı stoklarının Büyükşehir Belediyeleri ve Çevre Şehircilik Bakanlığı koordinasyonu ile yeni deprem mastır planlarına göre şehirler fay hattı dışı güvenli bölgelere taşınarak, mevcut fay geçiş alanları imara kapatılmalıdır.
3. Riskli yapı ilan edilen yapı maliklerinin kendi içlerinde anlaşamamasından kaynaklı sorunları ve Riskli yapılara verilen Devlet desteğinin de maliklerinin % 100 den onay şartı aranması.
4. Kentsel dönüşüm projelerinde yapımcı/ müteahhit paylarının yapı denetim ilerleme seviyesine göre satış hakkı tanınması mekanizması olduğundan ayrıca teminat mektubu şartının kesinlikle kaldırılması.
5. Mümkün olduğunca kentsel dönüşümleri parsel bazında değil ada bazında planlayarak bu şekilde daha geniş sosyal donatı kapsamlı proje geliştirme imkanı olurken ayrıca anlaşma zeminine yaklaşmayan bir kısım vatandaşlar bu şekilde ada planlaması içerisinde ayrı bir parsel toplanarak anlaşılan insanlara mani olmalarının engellenmesi.
6. Büyükşehir belediyeleri yerinde dönüşüm zor olduğu yapılaşmanın bir kısmını şehire uzak olmayan sağlam zeminli bölgesine bir çok cazibe ile desteklenen kentsel dönüşüm rezerv alanları oluşturarak bir kısım hak sahipleri bu bölgelere kaydırılmalıdır.
7. Belediyeler kentsel dönüşüm kapsamında dönüşen Projelere POZİTİF anlamda katkı sunmalıdır, bir kısım muafiyetler ve emsali düşük olan bölgelerde emsal desteği sağlanmalıdır.

Yapı Denetim ile ilgili sorunlar ve talepler

•Yapı denetim ile sözleşme yapma yetkisi arsa sahibi ile müteahhit firmaya da tanınmalıdır. Mevcut durumda Yapı denetim ile müteahhit sözleşme yapamadığı için hizmet bedelini %99'müteahhit ödese de resmi gider olarak kabul edilmemektedir. **Bu husus, kamu eliyle kayıta dışılığa yol açmaktadır.**

•Bazı şehirlerin mesafe uzaklığı veya büyüklüğü **Ör;** Antalya bir ucundan diğer ucu kuş uçuşu yaklaşık 250 km , İstanbul ulaşım zorluğundan bu şehirler en az iki yapı denetim bölgesine ayrılarak denetim sistemi anlık olarak takip edilmeli ve denetim gecikmemeli inşaat durdurulmamalıdır.

•Küçük yapılar için maksimum mahya kotu 6.50 m geçmemek kaydı ile 500 m2 altındaki yapılar şantiye şefi, proje müellifi ve yerel yönetimler denetiminde kalıp,yapı denetim uygulamasından çıkartılmalıdır. Böylece, yapı denetim firmalarının işi küçük bulması , mesafe uzaklığı , denetim hizmet maliyetleri gibi şikayete konu edilen sorunları da giderilecektir.

•Yapıların özellikle depreme karşı taşıyıcı kısmını oluşturan statik yapıdan (betonarme) sorumlu resmi taşeronluk oluşturularak, taşıyıcı sistemin işçilik (Kalıp-Demir) uygulamasından sorumluluk verilmeli, ayrıca projede öngörülen değerde çıkmayan beton firmalarına da cezai sorumluluk yüklenmelidir.

•Yapı denetim elamanlarının genel olarak çok genç olması veya inşaat mühendisi olarak farklı Kamu kurumlarında (karayolları ,DSİ) gibi kurumlardan emeklilikleri sonrası üst yapı konusunda tecrübe sahibi olmadıklarından rehberlik yönü yetersiz bir denetim sistemi oluşmaktadır.

Öneri; yapı denetim firmalarında görev alacak personellerin görev ihtisas alanlarında kısa da olsa özel bir eğitim sertifikasyonuna tabi tutulmalı, denetim kalitesi ve rehberlik yönleri geliştirilmelidir.

•Bina bitirilip yapı izin belgesi alındıktan sonra şantiye şefi, yapı sahibi, yapı müteahhidi ve proje firmasının katılacağı kalite analiz anketi yapılarak muhakkak yapı denetim geri dönüşüm hizmet kalitesi ölçümü yapılmalıdır.

•Şantiye Şefi istifası veya Ölümü halinde Ruhsat yenilenmesi gerekmektedir, bu durum Müteahhite ve ilgili Kurumlara gereksiz iş yükü ve zaman kaybı oluşturmaktadır.

3. OTURUM; TEKNİK ÇALIŞTAY DEĞERLENDİRME

İMKON Yönetim kurulu , 41 ilin Dernek başkanları ve Bu kuruluşları temsil eden teknik heyetin çalıştaya dair genel değerlendirme ve görüşleri.

1. Sorunların tespiti ve sonuçları mümkün olduğunca istatiki rakamlar ile paylaşılmalı.
2. Bu tür çalıştaylara hazırlık ve takip kısmını yılın çeyrek dönemlerinde kurum içi teknik toplantılar yaparak günceliğini takip ederek raporlamak.
3. Kamu yararı statüsü olan bir kuruluş olarak Mensuplarımızın sektörel sorunlarını çözüme kavuşturmak için var gücümüzle çalışırken diğer taraftan Sektör namına geliştirdiğimiz politikaların vatandaşımız ve kamu menfaati ile örtüşen bir anlayışla oluşturmaya çalışmalıyız.
4. Deprem risk kuşağı altında olan ülkemizi bir an önce Deprem risk tehdidinden çıkarmak için var gücümüz ile çalışmalıyız.
5. Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri pazarından daha çok pay alabilmek için yurt dışı yatırım fırsatlarından faydalanmaları için üyelerimiz adına ön çalışmalar yaparak üyelerimizi destelemeliyiz.
6. Üyelerimizin Müteahhitlik mesleğine dayalı meslek bilinci ve yeterliliklerini artırmak için bir an önce müteahhitlik Eğitim sertifika programı geliştirmelidir.
7. Müteahhitlik meslek tanımı Türk Ticaret kanununun da tarifi net olarak yapılmalı ve Müteahhitler Odasının kurulması için daha fazla çalışarak kamuoyu desteği oluşturulmalıdır.

Sonuç; Türkiye inşaat sektör çalıştayı yapılmasını amacı

Konfederasyon olarak her ne kadar bağlı birliklerimizden gelen sorunları Çevre Şehircilik ve İklim değişikliği Bakanlığı başta olmak üzere ilgili Bakanlık bürokrasisine aktarıyor olsak da bizzat problemleri yaşayan ve bize iletenler ile mevcut yasaları uygulayan bürokratik temsil kadrosunu ile bir araya gelerek problemlerin daha iyi anlaşılmasını sağlayarak çözümlerini hızlandırmak olarak düşünülmüştür

- Sektörel problemlerin içeriği ve problemlerin çözüme yaklaşım müşterekliği %90 aynı mihvalde olduğu gözlenmiştir.
- Kentsel dönüşümde yol alınması gereken hayli yolun olduğu sektörün ve diğer paydaşların bu haliyle kentsel dönüşüm kapsamına giren çürük yapı stoğunu dönüştürmesine hayli zorlanacağı anlaşılmaktadır.
- Sektörden beslenen bir kısım sektör paydaşlarının çok iyi örgütlenmesi iyi lobi yapmaları sektörün enerjisini Faydasız alanda harcayarak Sektörün dinamik gücünü kırmaktadır.
- Deprem riskini azaltmaya yönelik alınması gereken tedbirlerin bir kısmı kağıt üzerinde kalmakta , sonuç odaklı işlevsellik dönüşü olmayan ilgili mevzuatlar oluşturularak halledildiği düşünülmektedir.
- Yapım Mütahhitlerini farklı ad ve nam altında temsil eden bir çok kuruluşun olmasının yanında ayrıca Ticaret odaları , Müsaid gibi farklı kuruluşlarında sektöre dair temsil muhataplıkların oluşması ile sektörde tam anlamıyla bir muhataplık ve temsil sorunu oluşmaktadır. Her ne kadar bu kurumların destekleri önemli ise de kamu nezdinde sektör problem ve talepleri tek merkezden takip edilmelidir.

Aksi durumda zaman zaman sektör kendi içinde çelişmekte kamu bürokrasisi farklı farklı talepler ile karşılaşarak Dezorformasyona uğramakta sektörün problemlerini çözüme derken daha büyük problemler çıkabilmektedir.Onun için olması gereken **TOBB bağlı veya TOBB dışı Çatı kuruluşu müteahhit odaları birliği olan müteahhitler odasının kurulmasıdır.**

MÜTEAHHİLER ODASININ KURULMASI GEREKÇESİ VE FAYDALARI

Müteahhitlik yapı sektörünün mesleki standartlarının tam olarak mesleki bir standart dizasyon ile anılması ancak İnşaat müteahhitleri odası meslek örgütü kurulması ile mümkün olacaktır.

Sektörü kangrene çevirmiş bu durum geçmiş TBMM yasama dönemlerinde de gündeme gelmiş ,ciddi çalışmalar yapılmış fakat sektör mensupları üzerinden ciddi aidat veya statüko elde eden çıkar lobileri tarafından engellenmiştir.

Ör; Başbakanlık makamının 20.03.1970 tarihinde kanunlar ve kararlar tetkik dairesi 71-335/2117 sayılı yazı ekinde, T.B.M.M. Başkanlığına teklif edilen ancak kadük olan” İnşaat Müteahhitleri Odaları Birliği kanunu “ tasarısı gerekçesinin bir bölümünde belirtildiği gibi “İnşaat müteahhitleri, Ticaret ve Sanayi Odaları Birliğinin bir meslek kolunda kaldığı sürece, ekseriyetini teşkil eden ticaret erbabının geniş problemleri yanında inşaat işlerine ait esas davalar ikinci derecede telakki edilmekte ve ihmale uğramaktadır.” şeklinde, 55 yıl önce müteahhitlerin ayrı bir oda veya birlik çatısı altında örgütlenmesinin önemi ne kadar gerekli olduğu açıkça belirtilmiştir.

Ayrıca TTK'daki yasa ile Ticaret odalarına kayıtlı üyeye göre temsil hakları hakkaniyete aykırı şekilde kısıtlanmıştır.

Ör; Ankara ve İstanbul Ticaret Odalarının her birine 20-30 bin üye varken farklı sektörlerden, ortalama 5000 üyeyi temsil eden farklı meslek grupları ile yaklaşık aynı oranda temsil edilmektedir bu durum temsil adaletsizliği oluşturmakta ve sorunların çözümüne engel teşkil etmektedir.

30-11-1981 tarih ve 17530 sayılı resmi gazetede yayımlanan "1982 yılı programının uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine dair " 8/3891 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki olarak 29-07-1982 tarih ve 17766 sayılı resmi gazetede yayınlanan kararda (Sayfa 292) " İnşaat Sektöründe, Müteahhitlik bugün için Özel İhtisas işi veren bir kuruluş olmaması büyük bir eksiklik yaratmaktadır. Bu hali ile bu meslekte İhtisaslaşma iş hayatındaki deneyimlerle kazanılmaktadır denilmektedir.

O nedenle müteahhitlerin de diğer meslek gruplarında olduğu gibi eğitici ve düzenleyici bir odaya veya yapıya kavuşturulması halinde, yurt içinde ve yurt dışında çalışacak müteahhitlerin sorunlarının giderilmesi ve çeşitli mesleki eğitimlerle yetiştirilmeleri sağlanabilecektir." Denildikten sonra tedbir olarak " Müteahhit Odaları veya Birliği kurulması amacı ile Bakanlığımızca (Bayındırlık ve İskan Bakanlığı) program döneminde gerekli çalışmaların yapılması öngörülmüştür " ifadesi yer almaktadır.

TBMM' nin 27-06-2000 tarihli 697 sayılı karar ile son şeklini alan, Devlet Planlama Teşkilatının hazırladığı, 2001-2006 yılları arasını kapsayan VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planının 5. Bölümü Kurumsal ve Hukuki Düzenlemeler kısmına da "İnşaat Mühendislik ve Müteahhitlik sektörlerine ait bir bilgi bankası ve İnşaat Müteahhitleri Odası veya birliği kurulacaktır" ibaresi yer almaktadır.

Yine VIII. BYKB İnşaat Müteahhitlik, Mühendislik Özel İhtisas Komisyonu Raporunda "Kendi kendini denetleyecek, müteahhitlik mesleğini disiplinize edecek, başıbozukluğa son verecek sivil meslek örgütü olarak Müteahhit Odaları Birliğinin acilen kurulması ve bu birliğin kendi ihtisas alanında ihtisas komiteleri oluşturarak sorunların gündeme taşınmaları ve çözümüne katkı sağlamalıdır denilmektedir."

Ulusal deprem konseyi başkanı Prof.Haluk Eyidoğan 19-09-2005 tarihinde "Yapı denetimi ve mühendislik çalıştayın" da taahhüt sektörü tamamen ticari bir faaliyet olarak denetimsiz bir biçimde yürütülmektedir. Bu nedenle inşaat müteahhitliği sistemi için bağımsız bir yapı kurulmalı, kamu-özel inşaat ayrımı yapmaksızın tüm müteahhitlerin mesleki kurumsal yeterlilikleri buradan takip edilmelidir.

İnşaat müteahhitlerinin disiplinize edilmesine yönelik uzun yıllardan beri gündemde olan, ancak bir türlü gerçekleştirilemeyen bağımsız bir meslek odası kurulması ile şu yararlar sağlanacaktır.

1-Mesleğin gelişmesini, sektörün disiplinini sağlamak, üyelerin birlik ve dayanışmasını arttırmak ve ARGE faaliyetlerinde bulunmak,

2-Haksız rekabeti önlemek, sektörde etik kuralların işletilmesi sağlamak , Art niyetli veya yetersiz sektör mensuplarının halkı su istimal etmelerini engellemek.

3-Sağlıklı bir sektör envanteri oluşturulmasını mümkün kılmak, Deprem risk kuşağı ülkemizde Kaçak ve standart dışı yapılaşmanın önüne geçmek.

4-Eğitim standardizasyonu ve müteahhitlik sertifikasyonu programları geliştirmek, sertifika vermek. Sürekliliği olan hizmet içi eğitim stratejisi oluşturmak

5-Deprem kuşağı ülkemizde Kentsel Dönüşümün sektör tarafından tam anlaşılmasını sağlamak ve kentsel dönüşüme teşvik etmek.

6-Personel sayısı, makine ve teçhizat parkının belirlenmesi ve kapasitelerinin tespitini yapmak.

7-Yapılarda kalite, standart ve teknik gelişmeler sağlanmasına destek olmak, Eko sistemin korunmasına yönelik yeşil sertifikalı yapıların yapılmasını teşvik etmek

8- Çatı örgütü olarak, kanuni yetkisi ile üyelerinin haklarını en üst düzeyde korumak. İnşaat sektörünün sorunlarını merkezi bir eşgüdüm ve planlama ile takip eden ve çözen kurum olmak.

9- Teknoloji transferi ve uluslar arası rekabetteki çalışmalar organize etmek, alt yüklenici taşeronları uzmanlaşmaya teşvik etmek.

10- Türk müteahhitlik sektörü yurt dışı taahhüt işlerinde karşılaştığı teknik ve mali güçlüklerin ortadan kaldırılmasında çözüm arayarak güçlü bir şekilde destek olmak.

11- İnşaat müteahhitleri hakkında müteahhitlik faaliyetleri ile ilgili konularda disiplin cezası vermek.

12- Gerek duyulması halinde yurt dışında temsilcilik açmak ve bu temsilciliklerin çalışma usul ve esaslarını belirlemek.

13- İnşaat müteahhitlerini sınıflandırarak, faaliyet alanlarına göre sicillerini tutmak kayıtlarını yapmak ve silmek.

14- İlgililerin talebi üzerine hakem, bilirkişi, temsilci üye ve diğer görevlileri tayin etmek.

15- Fiyat tabanı belirlemek, itilafli konularda tahkim heyeti atamak, rekabet şartlarına bakmak.

16- Metrekare ve birim fiyat tespitinde bulunmak veya ilgili komisyona üye vermek.

17- Devlet tarafından inşaat sektörü ile ilgili konularda muhatap olunabilecek tek ve güçlü bir Kurum teşekkül etmek sektörün sahada ki sorunlarını daha profesyonelce raporlayarak ilgili Bakanlıklara iletmek ve Bakanlıklar tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmekle, yetkilidir.

SONUÇ; Deprem kuşağı bir coğrafyada yaşadığımız gerçeğini bilerek milletimize karşı sorumluluklarımızın farkına olma idraki içinde Devletimizin yasal düzenlemeleriyle bize yükleyeceği sorumluluk bilinci ile olası deprem hasar tehditini en yakın zamanda Kurumsal meslek odası gelişiminde, doğru zemine, doğru yapı tekniği ve doğru denetim ile yok edeceğimize inanıyoruz.

Ülkemizde en küçük iş kollarının bile meslek odası varken , muhakkak müteahhitlik mesleğinin de kendini eğitecek, geliştirecek, mesleğe rehberlik edecek ve üyelerini denetleyecek bir meslek odası kurulması Türkiye inşaat yapı sektörünün geleceği , disiplinize edilmesi ve en önemlisi Kamu menfaati açısından hayati önem arz etmektedir

Sayın Cumhurbaşkanımız 55 yıllık gecikmenin müsebbibi olan Statükolardan İnşaat Sektörünü kurtarmanızı ve Müteahhitler Odasının kurulmasını Arz ediyoruz.

Türkiye İnşaat Sektörü ve Kamuoyu bilgisine saygıyla Arz olunur.

İNŞAAT MÜTEAHHİTLERİ KONFEDERASYONU / GENEL SEKRETERLİĞİ